

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

האם משרד עורכי דין פרטי המנהל עבור העירייה את הגבייה יכול לגבות הוצאות גבייה גבוהות יותר מהקבוע בתקנות ?

ת"צ 4768-08-15 אבני נ' עיריית רמת גן (7.8.2016)

ביהמ"ש
המחוזי בתל
אביב אישר
תובענה
ייצוגית נגד
עיריית רמת
גן, בגין
דרישת
הוצאות
גבייה על
ידי משרד
עו"ד פרטי
המנהל
עבור
העירייה את
הגבייה,
לכאורה
בניגוד
לחוק.

שאלה זו התעוררה לאחרונה בביהמ"ש המחוזי בתל אביב. המבקש לא שילם בזמן את תשלום הארנונה לעיריית רמת גן ולכן קיבל מכתב התראה בדואר רשום ממשרד עורכי דין הפועל בשם העירייה בו נדרש לשלם את החוב בתוספת הוצאות גבייה בסך 33 שקלים.

המכתב הציב אולטימטום לפיו אם החוב לא יסולק בתוך 30 יום תגיש העירייה תביעת חוב להוצאה לפועל. המבקש פנה בפנייה מוקדמת לעירייה וביקש לבטל את החיוב בגין הוצאות הגבייה מאחר ולטענתו אין לעירייה סמכות לגבות הוצאות אלו. לאחר שהעירייה לא נענתה לפנייתו הגיש כנגדה תובענה מנהלית ובקשה לאשרה כייצוגית בה עתר להשבת הוצאות גבייה שגבתה ביתר מהתושבים. המבקש טען כי הוצאות הגבייה המותרות היחידות הן ההוצאות הריאליות והסבירות בפועל שהוציאה העירייה בגין מכתב ההתראה שאינן עולות על הסכום המירבי הקבוע בתקנות המיסים (גבייה) (קביעת הוצאות מירביות), תשע"א-2011 ומאחר ונגבו ממנו הוצאות החורגות מתקרת המקסימום הקבועה בתקנות, יש להשיב לו את ההפרש שנגבה.

העירייה טענה מנגד כי הגבייה היא מנהלית מכוח פקודת המסים גבייה, אולם נשלחה במסגרת גבייה משפטית לצורך הגשת תובענה בלשכת ההוצאה לפועל ולכן התקנות הנ"ל אינן חלות במקרה דנן. כמו כן, העירייה טענה שלא מדובר בחיוב בתשלום חובה אלא בבקשת תשלום רצוני ללא כפייה וללא אכיפת גבייה כנגד מי שסירב לשלם רכיב זה.

השופטת יהודית שיצר קבעה כי העירייה אמורה לגבות רק את ההוצאות בפועל שהוצאו על ידה בגין אותו אמצעי אכיפה ספציפי בו נקטה בפועל לגבי כל נישום ונישום וסברה כי **מכתב ההתראה התייחס בבירור לכל הפחות גם לגבייה מנהלית, כיוון שנכתב בו כי "יש לראות במכתבי זה גם דרישת תשלום, עפ"י סעיפים 320-306 לפקודת העיריות [נוסח חדש]"**.

השופטת הוסיפה וקבעה כי **רשות מקומית איננה רשאית לפעול לגביית אותו חוב בו זמנית בשני המסלולים – גם המנהלי וגם המשפטי – אלא עליה לבחור לעצמה באיזה מסלול לפעול באשר לכל חוב**. "לפיכך, מבלי להכריע בשאלה האם מכתב ההתראה הוא רק פעולה של הרשות במסלול המנהלי, או שמא מכתב התראה זה מהווה פעולה גם במסלול המשפטי וגם במסלול המנהלי בעת ובעונה אחת, אפילו נניח שמכתב ההתראה מהווה כפל מסלולים, המסקנה היא ..... המכתב מנוגד לחוק", קבעה השופטת.

בתוך כך הביעה השופטת ביקורתה על התנהגות העירייה כלפי תושביה וכדבריה:

"לכאורה, תמוה ביותר, כיצד זה רשות ציבורית, שמחויבת בחובות הגינות ותום לב מוגברות, רשאית לדרוש מהנישום כל סכום עבור הוצאות הגבייה, למרות שהוא חורג מהסכום המקסימלי הנקוב בתקנות הגבייה, ולמרות שהסכום לא בהכרח מגיע לרשות הציבורית, מניין נוטלת לעצמה הרשות סמכות לדרוש תשלומים מחד, ומאידך לטעון שהתשלום הוא 'רצוני' – כלומר בהתנדבות... שבכך רק אם הנישום מתנגד לשלם את הוצאות הגבייה, מסתבר לו רק בדיעבד שתשלום זה לא היה חובה. לכאורה, לא סביר שרשות ציבורית תנהג באופן כזה, שנישום שהתנגד לתשלום בסופו של דבר יזכה בכך שהרשות תוותר לו על הדרישה לתשלום רכיב זה, ואילו נישום אחר, שבתום לב ובהגינות שילם את הוצאות הגבייה שהופיע בדרישה, לא גילב שמדובר בתשלום רשות, מאחר ורכיב זה נחזה להיות מתוך מכתב ההתראה כריכיב חובה, בדיוק כמו תשלום המס או האגרה העירונית עצמה".

בהקשר זה השופטת הוסיפה שכשמשרד עורכי דין פרטי מייצג רשות ציבורית עליו לנהוג בהתאם לנורמות החלות עליה.

השופטת העריכה שיש אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת חברי הקבוצה ולכן אישרה את הבקשה.

בנוסף, השופטת הבהירה כי דווקא תובענה ייצוגית היא הדרך המתאימה לבירור העניין, בשל סכומה הנמוך של התובענה וריבוי התובעים האפשרי, ואף לצורך הרתעת רשויות ציבוריות.